

1.10. Acords i resolucions

Resolució 808/XI del Parlament de Catalunya, per la qual s'aprova el Dictamen de la Comissió d'Investigació sobre l'Operació Catalunya

261-00001/11

ADOPCIÓ

Ple del Parlament, sessió 42, 07.09.2017, DSPC-P 81

El Ple del Parlament, en la sessió tinguda el dia 7 de setembre de 2017, ha conegut el Dictamen de la Comissió d'Investigació sobre l'Operació Catalunya, i ha debatut les conclusions presentades per la dita comissió.

Finalment, d'acord amb l'article 66.6 del Reglament, ha adoptat la següent

Resolució

Índex

- I. Antecedents
- II. Composició i treballs de la Comissió
- III. Pla de treball aprovat per la Comissió
- IV. Conclusions i recomanacions

I. Antecedents

1. Antecedents parlamentaris

1. El Ple del Parlament de Catalunya, en la sessió tinguda el 8 de març de 2017, va aprovar la Resolució 529/XI del Parlament de Catalunya, amb el contingut següent.

«El Parlament de Catalunya crea la Comissió d'Investigació sobre l'Operació Catalunya (CIOC).»

2. La Mesa del Parlament, en la sessió tinguda el 14 de març de 2017, d'acord amb la Junta de Portaveus i de conformitat amb l'article 48.1 del Reglament del Par-

lament, va acordar que la composició de la comissió fos de dos diputats per grup parlamentari, llevat de qui n'ocupés la presidència, que tindria un membre més.

En aquest sentit, la Mesa va acordar que la Comissió adoptés les decisions pel sistema de vot ponderat i que el president seria assistit per un lletrat o lletrada que realitzaria les funcions de secretaria de la comissió als efectes d'aixecar l'acta de les sessions i d'expedir, amb el vistiplau del president, les certificacions que corresponguin.

3. La Mesa del Parlament, en la sessió tinguda l'11 d'abril de 2017, d'acord amb la Junta de Portaveus i d'acord amb l'article 49.2 del Reglament, va acordar que la presidència de la Comissió correspongués al Grup Parlamentari de Junts pel Sí.

4. Els diversos grups, de conformitat amb el que estableix l'article 66 del Reglament del Parlament, van designar els diputats que havien de formar part de la comissió d'investigació i la diputada que n'exerciria la presidència, i ho van posar en coneixement de la Mesa del Parlament.

5. El 21 d'abril de 2017 es va constituir la Comissió, que va ratificar per unanimitat per al càrrec de presidenta la diputada Alba Vergés i Bosch, proposada pel Grup Parlamentari de Junts pel Sí. En la mateixa sessió constitutiva es va acordar que la Comissió tingués un òrgan rector unipersonal, integrat exclusivament per la presidenta, amb l'atribució d'ordenar-ne els treballs, i que el lletrat que hagués d'assistir-lo fes les funcions de secretari als efectes d'aixecar l'acta de les sessions de treball i d'expedir-ne, amb el vistiplau de la presidenta, les certificacions.

6. Fins al dia 28 d'abril de 2017 tots els grups parlamentaris van presentar al Registre del Parlament les propostes relatives al pla de treball de la Comissió.

7. En la sessió del 4 de maig de 2017, la Comissió va elaborar i aprovar un pla de treball que posteriorment fou modificat diverses vegades, amb la finalitat de redactar un dictamen que contingués les conclusions de la Comissió, un cop escoltades les diverses intervencions dels compareixents i analitzada la documentació demanada.

8. El 21 de juliol de 2017 la Comissió va acordar de donar compte a la Mesa del Parlament de la incompareixença de 10 persones –convocades fins a 2 vegades– perquè ho traslladés al Ministeri Fiscal. El 25 de juliol la Comissió va acordar de demanar a la Mesa del Parlament que estudiï emprendre accions penals contra les persones que voluntàriament no han comparegut a la Comissió després d'haver estat convocades en dues ocasions, amb els advertiments legals corresponents, d'acord amb el que estableix l'article 67 del Reglament, sens perjudici de donar-ne compte també a la fiscalia.

9. El 28 d'agost de 2017 la Comissió va acordar de donar compte a la Mesa del Parlament de la incompareixença d'11 persones en la sessió d'aquell dia i de totes les altres persones que no havien comparegut en altres sessions de la Comissió, perquè estudiï emprendre accions penals contra les persones que voluntàriament no han comparegut davant la Comissió després d'haver estat convocades en dues ocasions, amb els advertiments legals corresponents, d'acord amb el que estableix l'article 67 del Reglament, sens perjudici de donar-ne compte també a la fiscalia.

10. Els grups parlamentaris van presentar les propostes de conclusions respectives al Registre del Parlament fins al dia 28 d'agost, de conformitat amb el que estableix l'article 66.6 del Reglament del Parlament.

2. Antecedents normatius

L'article 59.6 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que el Parlament pot crear comissions d'investigació:

«6. El Parlament pot crear comissions d'investigació sobre qualsevol assumpte de rellevància pública que sigui d'interès de la Generalitat. Les persones requerides per les comissions d'investigació han de comparèixer-hi obligatòriament, d'acord amb el procediment i les garanties establerts pel Reglament del Parlament. S'han de regular per llei les sancions per l'incompliment d'aquesta obligació.»

L'article 66 del Reglament del Parlament estableix la possibilitat de crear comissions d'investigació en els termes següents:

«1. El Ple del Parlament, a proposta de dos grups parlamentaris, de la cinquena part dels membres del Parlament, de la Mesa del Parlament, un cop escoltada la Junta de Portaveus, o del Govern, pot acordar la creació d'una comissió d'investigació sobre qualsevol assumpte d'interès públic que sigui competència de la Generalitat.

»2. La composició i el nombre de membres de les comissions d'investigació s'ha de concretar mitjançant un acord de la Junta de Portaveus. La comissió també pot incorporar especialistes, amb veu i sense vot, amb tasques d'assessorament tècnic, en un nombre no superior al de diputats membres de la comissió.

»3. El Parlament ha de crear una comissió d'investigació si és demanada per una tercera part dels diputats o per tres grups parlamentaris; els proposants només poden presentar una proposta vinculant l'any.

»4. Les comissions d'investigació, abans d'iniciar llurs actuacions, han d'elaborar i aprovar un pla de treball.

»5. Les comissions d'investigació poden requerir, per mitjà del president del Parlament, qualsevol persona perquè hi presti declaració.

»6. Les conclusions de les comissions d'investigació s'han de reflectir en un dictamen que ha d'ésser debatut pel Ple del Parlament.

»7. Les conclusions aprovades pel Ple del Parlament han d'ésser comunicades al Govern, sens perjudici que la Mesa del Parlament també pugui comunicar-les al ministeri fiscal.»

Les compareixences de persones davant la Comissió són regulades per l'article 67 del Reglament, que estableix el següent:

«1. Les compareixences davant les comissions d'investigació es regeixen per les normes següents:

»a) La compareixença únicament es pot requerir amb relació a qüestions que són competència de la Generalitat.

»b) El president del Parlament signa el requeriment, en el qual ha de constar de manera fefaent l'acord de requeriment adoptat per la comissió, les dades d'identificació personal i el domicili de la persona requerida, el lloc, el dia i l'hora en què es té la compareixença i la qüestió sobre la qual ha d'informar.

»c) La notificació del requeriment s'ha de fer quinze dies abans de la data en què ha de comparèixer, llevat que la comissió n'acordi la urgència, en el qual cas el termini és de cinc dies. En el cas que la compareixença no tingui lloc, la citació s'ha de reiterar per a comparèixer al cap de tres dies, o al cap d'un dia, si se'n va acordar la urgència.

»d) La persona requerida ha d'ésser advertida, en la notificació, dels seus drets, de les seves obligacions i de les seves responsabilitats eventuais.

»e) La persona requerida pot comparèixer acompanyada de qui designi per assistir-la.

»f) La compareixença es té d'acord amb el procediment que prèviament estableix la mesa de la comissió, del qual s'ha d'informar qui compareix abans de començar la seva intervenció.

»2. La mesa de la comissió, durant els treballs d'aquesta, ha de vetllar per la salvaguarda del respecte a la intimitat, l'honor de les persones, el secret professional, la clàusula de consciència i els altres drets constitucionals.

»3. Si la persona convocada desatén, voluntàriament, el requeriment de comparèixer davant una comissió d'investigació, la Mesa del Parlament n'ha de donar compte al ministeri fiscal, als efectes de substanciar la responsabilitat penal que hi pugui correspondre. En la notificació inicial, se l'ha d'advertir d'aquesta possible responsabilitat penal.

»4. Les compareixences, si així ho acorda explícitament la comissió d'investigació, també es poden substanciar pel procediment que estableix l'article 57.»

Així mateix, pel que fa a la possibilitat de requerir qualsevol persona perquè presti declaració davant la Comissió, s'ha tingut en compte el que estableixen els apartats 1 i 3 de l'article 502 de la Llei orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal, que estableixen el següent:

«1. Els qui, havent estat requerits de forma legal i sota advertència, deixin de comparèixer davant una comissió d'investigació de les Corts Generals o d'una assemblea legislativa d'una comunitat autònoma, han de ser castigats com a reus del delictes de desobediència. Si el reu és una autoritat o un funcionari públic, se li ha d'imposar a més la pena de suspensió d'ocupació o càrrec públic per un termini de sis mesos a dos anys.

»[...]

»3. El qui, convocat davant d'una comissió parlamentària d'investigació, falti a la veritat en el seu testimoni ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a un any o una multa de 12 a 24 mesos.»

II. Composició i treballs de la Comissió

1. Composició de la Comissió

1.1. Membres

Grup Parlamentari de Junts pel Sí

Lluís Guinó i Subirós

Roger Torrent i Ramió

Alba Vergés i Bosch, presidenta de la Comissió

Grup Parlamentari de Ciutadans

José María Espejo-Saavedra Conesa, fins al 25 d'abril de 2017, en què fou substituït pel diputat Matías Alonso Ruiz

Joan García González, fins al 25 d'abril de 2017, en què fou substituït pel diputat Martín Eusebio Barra López

Grup Parlamentari Socialista

Assumpta Escarp Gibert

Jordi Terrades i Santacreu

Grup Parlamentari de Catalunya Sí que es Pot

Albano Dante Fachin Pozzi

Marc Vidal i Pou

Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya

Esperanza García González

Sergio Santamaría Santigosa

Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent

Mireia Boya e Busquet

Sergi Saladié Gil

Han assistit els treballs de la Comissió el lletrat Francesc Pau i Vall, que ha actuat com a secretari, l'assessor lingüístic Enric Tudó Rialp i la gestora parlamentària Elena Mora Martínez.

2. Sessions de la Comissió

La Comissió s'ha reunit en un total de 20 sessions i ha substanciat 19 compareixences.

Sessió 1. El 21 d'abril de 2017 es va tenir la sessió constitutiva de la Comissió.

Sessió 2. El 4 de maig de 2017 es va elaborar i aprovar el Pla de treball de la Comissió.

Sessió 3. El 23 de maig de 2017 es va aprovar el calendari de compareixences i les qüestions sobre les quals havia d'informar cada compareixent i es van tenir les compareixences següents:

- Patricia López, periodista del diari *Público*
- Carlos Enrique Bayo, periodista del diari *Público*

Sessió 4. El 25 de maig de 2017 es van tenir les compareixences següents:

- Carlos Quílez, periodista del diari *Crónica Global*
- David Fernández, periodista i exdiputat al Parlament de Catalunya

Sessió 5. El 30 de maig de 2017 es van tenir les compareixences següents:

- Elpidio Silva, advocat
- Sergi Blázquez Quevedo, president del col·lectiu Drets
- Agustí Carles i Garau, jurista, fundador del col·lectiu Drets
- Ernesto Ekaizer, periodista

Sessió 6. El 6 de juny de 2017 es van tenir les compareixences següents:

- José M. Fuster Fabra, advocat
- Josep Costa, polític i professor associat del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra

Sessió 7. El 13 de juny de 2017 es van tenir les compareixences següents:

- Pedro Águeda, periodista
- Joan Queralt Jiménez, advocat i catedràtic de Dret Penal de la Universitat de Barcelona

Sessió 8. Per al 20 de juny de 2017 es va convocar Higinio Cierco, Ramon Cierco i Joan Pau Miquel. Atès que van comunicar la seva no-assistència a la sessió, la presidenta va proposar convocar-los de nou a partir del mes de setembre.

Jaume Bartomeu Cassany, també convocat per a aquella sessió, no va fer cap comunicació sobre l'assistència o la inassistència a la sessió. Atesa la seva incompareixença, la presidenta va proposar convocar-lo de nou a partir del mes de setembre.

Eduardo Inda Arriaga, director del diari *Ok Diario*, convocat en aquella sessió en qualitat d'expert, tampoc no va comparèixer.

En aquella sessió es van tenir les compareixences següents:

- Xavier Trias i Vidal de Llobatera, regidor a l'Ajuntament de Barcelona, cap del Grup Municipal Demòcrata i exalcalde de Barcelona
- Francisco Marco Fernández, director de l'agència de detectius Método 3

Sessió de data 22 de juny de 2017. Desconvocada per l'anunci d'incompareixença dels compareixents convocats per a aquella data.

Per a aquella sessió s'havia convocat Jorge Fernández Díaz, exministre de l'Interior, que havia anunciat que no compareixeria; José María Romero de Tejada Gómez, fiscal superior de Catalunya, que havia anunciat que, d'acord amb les instruccions de la Fiscalia de l'Estat, no compareixeria, i Daniel de Alfonso Laso, magistrat i exdirector de l'Oficina Antifrau de Catalunya, que havia anunciat que, d'acord amb les indicacions del Consell General del Poder Judicial, no compareixeria.

Sessió 9. El 26 de juny de 2017 es va aprovar una primera ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Victoria Álvarez Martín, que va comparèixer acompanyada de Sebastián de Juan Fontanet i Germán Plaza Rubert, lletrats

– Francisco Javier de la Rosa Martí, empresari.

En aquesta sessió també s'havia convocat Alicia Sánchez-Camacho Pérez, ex-presidenta del Partit Popular de Catalunya i secretària primera del Congrés dels Diputats, que va acreditar problemes de salut per no comparèixer.

Sessió 10. Per al 27 de juny de 2017 es va convocar: Jorge Moragas Sánchez, secretari del Consell de Seguretat Nacional i director del Gabinet de la Presidència del Govern de l'Estat; Manuel Montobbio de Balanzó, ambaixador d'Espanya a Andorra; José Luis Olivera Serrano, excap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal i director del Centre d'Intelligència contra el Terrorisme i el Crim Organitzat; Manuel Vázquez López, excap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal, i Enrique García Castaño, ex-comissari general d'Informació de la Policia Nacional i excap de la Unitat Central de Suport Operatiu, que van comunicar que no compareixerien.

Per a aquesta sessió també es va convocar per segona vegada Jorge Fernández Díaz, que va tornar a comunicar que no assistiria a la compareixença, i José Manuel Romero de Tejada, que tampoc no va atendre la citació.

Sessió 11. Per al 30 de juny de 2017 es va convocar, per segona vegada, Manuel Vázquez López, excap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal; Enrique García Castaño, ex-comissari general d'Informació de la Policia Nacional i excap de la Unitat Central de Suport Operatiu; Jorge Moragas Sánchez, secretari del Consell de Seguretat Nacional i director del Gabinet de la Presidència del Govern de l'Estat, i Manuel Montobbio de Balanzó, ambaixador d'Espanya a Andorra, que van comunicar que no assistirien a la Comissió.

Sessió 12. El 6 de juliol de 2017 es va tenir la compareixença següent:

– Julián Peribáñez Rius, exmembre de l'agència de detectius Método 3

També es va convocar Antonio Tamarit, exmembre de l'agència de detectius Método 3, que es va excusar d'assistir al·legant problemes de salut.

Per a aquesta sessió també havien estat citats Juan Ignacio Zoido Álvarez, ministre de l'Interior, que no va comparèixer, i Mariano Rajoy Brey, president del Govern de l'Estat, i Soraya Sáenz de Santamaría Antón, vicepresidenta del Govern de l'Estat i ministra de la Presidència i per a les Administracions Territorials, que havien comunicat que no compareixerien.

Sessió 13. L'11 de juliol de 2017 es va tenir la compareixença següent:

– Marcelino Martín Blas, excap de la Unitat d'Afers Interns de la Policia Nacional, que va comparèixer acompanyat d'Antonio Alberca, advocat

Per a aquesta sessió també havien estat citats Ignacio Cosidó, ex-director general de la Policia Nacional, i José Ángel Fuentes Gago, ex-inspector en cap de la Policia Nacional, que havien comunicat la no-assistència a la sessió.

Per a aquesta sessió també havien estat citats, per segona vegada, Mariano Rajoy Brey, president del Govern de l'Estat; Soraya Sáenz de Santamaría Antón, vicepresidenta del Govern de l'Estat i ministra de la Presidència i per a les Administracions Territorials; Juan Ignacio Zoido Álvarez, ministre de l'Interior, i José Luis Olivera Serrano, excap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal i director del Centre d'Intelligència contra el Terrorisme i el Crim Organitzat, que havien comunicat que refusaven d'atendre també aquesta segona citació.

Sessió 14. Per al 18 de juliol de 2017 es va convocar Bonifacio Díaz Sevilla, ex-agregat d'Interior a l'Ambaixada d'Espanya a Andorra i agregat d'Interior a l'Ambaixada d'Espanya a Mèxic; Rosa Castellón Sánchez, exsecretària del Consell d'Administració de la Banca Privada d'Andorra; Celestino Barroso Sánchez, agregat

d'Interior a l'Ambaixada d'Espanya a Andorra; Eduardo Inda Arriaga, director del diari *OK Diario*; Rafael Redondo Rodríguez, soci empresarial de l'excomissari José Manuel Villarejo; José Manuel Sánchez Fonet, exsergent de la Policia Nacional, i Beatriz Méndez de Vigo Montojo, ex-secretària general del Centre Nacional d'Intel·ligència (CNI), els quals no van comparèixer.

També s'havia citat, per segona vegada, Ignacio Cosidó, ex-director general de la Policia Nacional, perquè comparegués el dia 14 de juliol, el qual va anunciar que no compareixeria.

Sessió 15. Per al 20 de juliol de 2017 es va convocar Santiago Aparicio, cap de la Comissaria General de la Policia Judicial; Germán López Iglesias, director general de la Policia Nacional; José Manuel Villarejo Pérez, excomissari adscrit a la Comissió Operativa de la Policia Nacional, i Eugenio Pino, ex-director operatiu de la Policia Nacional, els quals no van comparèixer.

En aquesta sessió també es van convocar, per segona vegada, Antonio Tamarit, exmembre de l'agència de detectius Método 3, que va al·legar problemes de salut per no comparèixer, i José Ángel Fuentes Gago, ex-inspector en cap de la Policia Nacional, que tampoc no va atendre aquesta segona citació.

Sessió 16. Per al 21 de juliol de 2017 es va convocar, per segona vegada, José Manuel Sánchez Fonet, exsergent de la Policia Nacional; Rafael Redondo Rodríguez, advocat i soci empresarial de l'excomissari José Manuel Villarejo, i Eduardo Inda Arriaga, director del diari *OK Diario*, els quals no van comparèixer.

Sessió 17. El 24 de juliol de 2017 es van tenir les compareixences següents:

– José Zaragoza i Alonso, ex-secretari d'organització del Partit dels Socialistes de Catalunya

– Alicia Sánchez-Camacho Pérez, secretària primera del Congrés dels Diputats

Per a aquesta sessió també havien estat citats Esteban Urreiztieta, periodista del diari *El Mundo*, i Elisenda Villena, extrebballadora de l'agència de detectius Método 3, que no es van presentar.

Sessió 18. Per al 25 de juliol de 2017 es va convocar Francisco Martínez, ex-secretari d'estat d'Interior; Jaime Barrado González, comissari de la Policia Nacional; Pedro Esteban, excomissari de la Brigada d'Informació de la Policia Nacional a Catalunya; Antonio Giménez Raso, agent en excedència de la Policia Nacional, els quals no van comparèixer.

Per a aquesta sessió també havien estat citats, per segona vegada, José María Romero de Tejada Gómez, fiscal superior de Catalunya; Bonifacio Díaz Sevillano, ex-agregat d'Interior a l'Ambaixada d'Espanya a Andorra; Celestino Barroso Sánchez, agregat d'Interior a l'Ambaixada d'Espanya a Andorra, Beatriz Méndez de Vigo Montojo, ex-secretària general del CNI, els quals no van comparèixer.

Sessió 19. Per al 28 d'agost de 2017 es va convocar per segona vegada José Manuel Villarejo Pérez, excomissari adscrit a la Comissió Operativa de la Policia Nacional; Eugenio Pino, ex-director operatiu de la Policia Nacional; Francisco Martínez, ex-secretari d'estat d'Interior; Germán López Iglesias, director general de la Policia Nacional; Antonio Giménez Raso, agent en excedència de la Policia Nacional; Jaime Barrado González, comissari de la Policia Nacional; Antonio Tamarit, exmembre de l'agència de detectius Método 3; Esteban Urreiztieta, periodista del diari *El Mundo*; Elisenda Villena, extrebballadora de l'agència de detectius Método 3; Santiago Aparicio, cap de la Comissaria General de la Policia Judicial, i Pedro Esteban, excomissari de la Brigada d'Informació de la Policia Nacional a Catalunya, els quals no van comparèixer.

També s'acorda cloure la fase de compareixences fixada per la Comissió i procedir a la redacció de les conclusions, i per això queda sense efecte la convocatòria de David José Mañas, secretari general del Sindicat de Polícies de Catalunya, i de

David Miquel, portaveu del Sindicat de Polícies de Catalunya, que estava prevista per al dia 5 de setembre de 2017.

Sessió 20. El 29 d'agost es va aprovar el Dictamen de la Comissió.

III. Pla de treball aprovat per la Comissió

La Comissió, en la sessió tinguda el 4 de maig de 2017 va aprovar el Pla de treball, que fou modificat en les sessions tingudes els dies 26 de juny i 11 de juliol.

A) Compareixences aprovades per la Comissió

Experts

1. Patricia López, periodista del diari *Público*
2. Carlos Enrique Bayo, periodista del diari *Público*
3. Pedro Águeda, periodista
4. José M. Fuster Fabra, advocat
5. Ernesto Ekaizer, periodista
6. Representants del collectiu Drets: Sergi Blázquez Quevedo, president, i Agustí Carles i Garau, jurista, fundador del collectiu Drets.
7. Elpidio Silva, advocat i jutge
8. Joan Queralt Jiménez, advocat i catedràtic de Dret Penal de la UB
9. Josep Costa, polítòleg i professor associat del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la UPF
10. David Fernández, periodista i exdiputat al Parlament de Catalunya
11. Carlos Quílez, periodista del diari *Crónica Global*
12. Francisco Marhuenda, director del diari *La Razón*
13. Pedro García Cuartango, director del diari *El Mundo*
14. Francisco Mercado, periodista

Compareixents que han de donar testimoni

1. Eduardo Inda Arriaga, periodista, director del diari *OK Diario*
2. Jorge Fernández Díaz, exministre d'Interior
3. Daniel de Alfonso Laso, magistrat i exdirector de l'Oficina Antifrau de Catalunya
4. Jorge Moragas Sánchez, secretari del Consell de Seguretat Nacional i director del Gabinet de la Presidència del Govern de l'Estat
5. Ignacio Cosidó Gutiérrez, exdirector general de la Policia Nacional
6. José Manuel Villarejo Pérez, excomissari de policia adscrit a la Comissió Operativa de la Policia Nacional
7. Eugenio Pino, ex-director operatiu de la Policia Nacional
8. Marcelino Martín Blas, excap de la Unitat d'Assumptes Interns de la Policia Nacional
9. Bonifacio Díaz Sevillano, ex-agregat d'Interior a l'Ambaixada d'Espanya a Andorra, agregat d'Interior a l'Ambaixada d'Espanya a Mèxic
10. Celestino Barroso Sánchez, agregat d'Interior de l'Ambaixada d'Espanya a Andorra
11. José Luis Olivera Serrano, excap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Financera (UDEF) i director del Centre d'Intelligència contra el Terrorisme i el Crim Organitzat
12. Julián Peribáñez, exmembre de l'agència de detectius Método 3
13. Antonio Tamarit, exmembre de l'agència de detectius Método 3
14. Francisco Marco, exdirectiu de l'agència de detectius Método 3
15. Manuel Vázquez López, excap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal

16. Enrique García Castaño, ex-comissari responsable de la Unidad Central de Suport Operatiu (UCAO)
17. José Ángel Fuentes Gago, ex-inspector en cap de la Policia Nacional
18. Victoria Álvarez Martín
19. Alicia Sánchez-Camacho Pérez, expresidenta del Partit Popular de Catalunya i secretària primera del Congrés dels Diputats
20. Higiní Cierco Noguer, expresident de la Banca Privada d'Andorra
21. Ramon Cierco Noguer, expresident de la Banca Privada d'Andorra
22. Joan Pau Miquel Prats, ex-conseller delegat de la Banca Privada d'Andorra
23. Rosa Castellón Sánchez, exsecretària del Consell d'Administració de la Banca Privada d'Andorra
24. Jaume Bartomeu Cassany, exadvocat d'Higiní i Ramon Cierco Noguer
25. Xavier Trias i Vidal de Llobatera, regidor a l'Ajuntament de Barcelona, cap del Grup Municipal Demòcrata i exalcalde de Barcelona
26. Francisco Javier de la Rosa Martí, empresari
27. José María Romero de Tejada, fiscal superior de Catalunya
28. Rafael Redondo Rodríguez, advocat, soci empresarial de l'excomissari José Manuel Villarejo
29. Antonio Giménez Raso, agent en excedència de la Policia Nacional
30. Beatriz Méndez de Vigo Montojo, secretària general del Centre Nacional d'Intelligència
31. Santiago Aparicio, cap de la Comissaria General de la Policia Judicial
32. José Manuel Sánchez Fornet, exsergent de la Policia Nacional
33. Mariano Rajoy, president del Govern de l'Estat
34. Soraya Sáenz de Santamaría, vicepresidenta del Govern de l'Estat i ministra de la Presidència per a les Administracions Territorials
35. Juan Ignacio Zoido Álvarez, ministre de l'Interior del Govern de l'Estat
36. Manuel Montobbio de Balanzó, ambaixador d'Espanya a Andorra
37. Germán López Iglesias, director general de la Policia Nacional
38. Francisco Martínez, ex-secretari d'estat d'Interior
39. Jaime Barrado González, comissari de la Policia Nacional
40. Pedro Esteban, excomissari de la Brigada d'Informació de la Policia Nacional a Catalunya
41. Esteban Urreiztieta, periodista del diari *El Mundo*
42. José Zaragoza i Alonso, ex-secretari d'organització del Partit dels Socialistes de Catalunya
43. Elisenda Villena, extreballadora de l'agència de detectius Método 3
44. David José Mañas, secretari general del Sindicat de Polícies de Catalunya
45. David Miquel, portaveu del Sindicat de Polícies de Catalunya

B) Documentació demanada per la Comissió

1. Comunicat enviat per David González Macías a l'agència EFE el juliol de 2016.
2. Transcripció de l'enregistrament de les converses del ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, amb el director de l'Oficina Antifrau a Catalunya, Daniel de Alfonso, al despatx del ministre.
3. Transcripció de les conclusions dels informes del Servei de Prevenció de Blanqueig de Capitals (SEPBLAC) dels darrers cinc anys que tinguin relació amb persones residents a Catalunya que es dediquen a l'activitat política local, autonòmica o estatal.
4. Transcripció de les conclusions dels informes de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Financera (UDEF) dels darrers cinc anys que tinguin relació amb per-

sones residents a Catalunya que es dediquen a l'activitat política local, autonòmica o estatal.

5. Enregistraments en poder del diari *Público* relatives a comandaments policials.

6. Transcripció (sol·licitada al Ministeri de l'Interior del Govern de l'Estat) de l'enregistrament de les converses del ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, amb el director de l'Oficina Antifrau a Catalunya, Daniel de Alfonso, al despatx del ministre.

7. Còpia (sol·licitada al Ministeri de l'Interior del Govern de l'Estat) de l'informe del servei executiu del Servei de Prevenció de Blanqueig de Capitals (SEPBLAC) que el director de l'Oficina Antifrau de Catalunya, Daniel de Alfonso, va lliurar al ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, sobre els presumptes comptes bancaris de l'exalcalde de Barcelona Xavier Trias i Vidal de Llobatera a l'estranger, segons informen els mitjans de comunicació:

<http://www.publico.es/politica/dando-via-juridica-averiguar-movimientos.html>

8. Còpia (sol·licitada al Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació del Govern de l'Estat) dels informes elaborats pel denominat «Grup Montserrat», o elaborats a petició dels membres del grup, sobre l'encaix entre Catalunya i Espanya:

«Montserrat», la cèl·lula secreta de Margallo per seduir Catalunya http://www.elnacional.cat/ca/politica/margallo-seduir-catalunya-montserrat_104856_102.html

9. Còpia (sol·licitada al Govern de l'Estat) de l'informe sobre els recursos públics i fons reservats invertits en causes relacionades amb l'operació de destrucció del procés d'autodeterminació de Catalunya:

Interior pagó con fondos reservados a detectives que fingieron ser agentes de la UDEF en la «Operación Cataluña»

<http://www.publico.es/politica/interior-pago-detectives-hicieron-pasar.html>

Los detectives pagados por Interior creían que el socio de Villarejo se quedó parte de los fondos reservados

<http://www.publico.es/politica/detectives-pagados-interior-sospechan-socio.html>

Interior usó a dos detectives como tapadera de Sánchez-Camacho en el caso La Camarga

<http://www.publico.es/politica/interior-detectives-tapadera-sanchez-camacho.html>

10. Còpia (sol·licitada al Ministeri de l'Interior del Govern de l'Estat) dels informes elaborats per ordre directa o indirecta del Ministeri sobre polítics catalans.

De Alfonso propuso al ministro un plan para derribar a Mas y hacerse con el control de la dirección de CDC

<http://www.publico.es/politica/alfonso-propuso-al-ministro-plan.html>

Fernández Díaz conspiró con el jefe de la Oficina Antifraude catalana para fabricar escándalos contra ERC y CDC

<http://www.publico.es/politica/fernandez-diaz-conspiro-jefe-oficina.html>

Fernández Díaz y De Alfonso trataron la falsa acusación de blanqueo a Trias 11 días antes de publicarla *El Mundo*

<http://www.publico.es/politica/fernandez-diaz-y-alfonso-trataron.html>

Villarejo reconoce ante el juez que Interior conspiró contra políticos catalanes como reveló *Público*

<http://www.publico.es/politica/villarejo-reconoce-juez-interior-conspiro.html>

Alicia Sánchez-Camacho puso en marcha la «Operación Cataluña» con ayuda de Moragas

<http://www.publico.es/politica/brigada-politica-policial-alicia-sanchez.html>

Sánchez-Camacho pactó documentos para ocultar su implicación en «La Camarga»

<http://www.publico.es/politica/operacion-cataluna-sanchez-camacho-pacto.html>

Sánchez-Camacho dio a Interior el material del primer informe contra la familia Pujol

<http://www.publico.es/politica/sanchez-camacho-dio-interior-material.html>

11. Còpia (sol·licitada al Ministeri de l'Interior del Govern de l'Estat) de l'informe o l'esborrany d'informe sobre les investigacions internes impulsades pel Ministeri de l'Interior per esclarir l'autoria, atribuïda a la UDEF, de les informacions publicades en primera pàgina del diari *El Mundo* del 16 de novembre de 2012, nou dies abans de la celebració d'eleccions a Catalunya, que involucrava el president Artur Mas i l'expresident Jordi Pujol.

12. Còpia (sol·licitada al Ministeri d'Afers Exteriors del Govern de l'Estat) dels informes i documents que ha elaborat i enviat a consolats i ambaixades amb relació a les conseqüències d'una eventual independència de Catalunya.

13. Relació eventual (sol·licitada al Govern de l'Estat) de les dades quantitatives, desglossades per cossos i anys, sobre l'evolució dels efectius de la Policia Nacional, la Guàrdia Civil i el CNI destinats a Catalunya en el període 2012-2017.

14. Còpia (sol·licitada al Ministeri de l'Interior del Govern de l'Estat) de l'informe policial que confirma l'existència de l'«Operació Catalunya», una part del qual es fa pública l'11 de juliol de 2016 en un mitjà de comunicació i que detalla les competències del comissari José Villarejo amb relació al procés independentista.

Un informe policial confirma que hubo una «operación Cataluña»

<http://www.elperiodico.com/es/noticias/politica/informe-policial-dice-que-una-competencia-villarejo-era-proces-5256721>

15. Trànsits i escombrades telefòniques dutes a terme al despatx del ministre de l'Interior entre l'1 de gener de 2012 i el 30 d'octubre de 2016.

16. Ordres ministerials sobre estructura, organització i funcions dels òrgans centrals i territorials de la Direcció General de la Policia Nacional dictades entre l'1 de gener de 2012 i el 30 març de 2017.

17. Instruccions, ordres de servei i similars de la Direcció Adjunta Operativa (DAO), de la Comissaria General de Policia Judicial i de la Comissaria General d'Informació dictades entre l'1 de gener de 2012 i el 30 març de 2017.

18. Catàleg de llocs de treball de la Direcció General de la Policia Nacional, amb les modificacions introduïdes des del 2012, amb especificació de les modificacions i de la justificació de cadascuna.

19. Agregacions, comissions de servei i atribucions temporals de servei en la Direcció Adjunta Operativa (DAO) entre l'1 de gener de 2012 i el 31 d'octubre de 2016, amb especificació del nombre i nom de funcionaris, categories professionals, plantilla de procedència i funcions encomanades, del temps de permanència en la DAO i dels costos generats amb motiu de dietes, transport, viatges o qualsevol altre tipus d'indemnització.

20. Expedients de les medalles pensionades (Creu Roja i Medalla de Plata) concedides entre l'1 de gener de 2012 i el 31 d'octubre de 2016.

21. Expedient complet de la selecció per als nomenaments d'agregats a consellers de l'Interior entre l'1 de gener de 2012 i el 31 d'octubre de 2016, incloent-hi les actes de la Comissió de Destinacions a l'Exterior i les propostes remeses des de la Direcció General de la Policia Nacional a la Subdirecció General de Cooperació Internacional, per a cobrir cadascuna de les places.

22. Diligències que s'hagin obert i resolucions adoptades per filtracions a la premsa d'informes policials.

23. Relació detallada d'informes i investigacions dutes a terme per la Unitat de Planificació Estratègica i Coordinació coneguda com a Unitat d'Intelligència, adscrita a la Direcció Adjunta Operativa des de la creació, el 2012, fins al 31 d'octubre de 2016.

24. Relació detallada dels informes elaborats per la Brigada d'Anàlisi i Revisió de Casos (BARC), coneguda com a Brigada de Punt Final.

25. Informe remès a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades de l'expedient E1860/2015, per denúncia sobre filtració de dades de la Policia Nacional al diari *La Razón*.

26. Informe remès pel cap superior de la Policia Nacional a Catalunya, Sebastián Trapote Gutiérrez, sobre trenta-tres magistrats, del 3 d'octubre de 2014.

27. Enregistrament i transcripció completa de la totalitat de les converses entre Jorge Fernández Díaz, exministre de l'Interior, Daniel de Alfonso, exdirector de l'Oficina Antifrau de Catalunya, i altres persones, entre els dies 4 i 16 d'octubre de 2014, al despatx del ministre i, si s'escau, a l'exterior del despatx.

28. Actuacions consistents en diligències d'investigació, procediments previs o, si s'escau, incoació de procediment, respecte a qualsevol aspecte relatiu a les gravacions que van tenir lloc els dies 4 i 16 d'octubre de 2014, al despatx del ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, o a l'exterior del despatx.

29. Informe tècnic sobre com i des d'on es van poder dur a terme els enregistraments que es van fer els dies 4 i 16 d'octubre de 2014, al despatx i a l'exterior del despatx del ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz.

IV. Conclusions i recomanacions

1. Els treballs de la Comissió

1.1

La responsabilitat dels membres de la Comissió d'Investigació sobre l'Operació Catalunya, constituïda al Parlament de Catalunya, és d'intentar aclarir l'existència i l'abast dels fets constitutius de l'anomenada «Operació Catalunya», i determinar com han succeït, per demanar-ne responsabilitats polítiques i concloure si també hi pot haver responsabilitats penals, que caldria investigar pertinentment en l'àmbit judicial.

1.2

Els objectius que es va marcar la Comissió no han pogut ésser complerts per la incompareixença de molts dels testimonis citats, principalment a causa del boicot i el menyspreu al Parlament de Catalunya que han expressat alguns testimonis i a causa del pacte de silenci existent entre els membres del Govern espanyol, el poder judicial i els cossos policials implicats en l'Operació Catalunya.

La Comissió d'Investigació sobre l'Operació Catalunya ha patit un intent deliberat de boicot per part dels diversos compareixents que han decidit no atendre els requeriments de compareixença formulats pel Parlament, aprovats per la majoria dels representants del poble de Catalunya, i han obstaculitzat així els objectius per als quals fou creada aquesta comissió.

La Comissió ha patit un intent deliberat de boicot polític també per part dels grups parlamentaris de Ciutadans, del Partit Popular de Catalunya i Socialista.

La no-implicació d'aquests grups parlamentaris per assistir a la Comissió, en compliment de l'acord adoptat pel Parlament, concretat en el Pla de treball de la Comissió, posa en relleu la manca de voluntat per a investigar uns fets que atempten directament contra l'essència de la democràcia.

1.3

Cal constatar la manca de voluntat del Govern del Partit Popular de col·laborar en l'aclariment d'uns fets molt greus en un estat democràtic i de dret, tenint en compte que en la vessant política de l'Operació Catalunya hi apareixen els màxims representants del govern actual, el president i la vicepresidenta, i també, com un dels actors principals, l'exministre Jorge Fernández Díaz, actualment membre del Congrés dels Diputats.

Cal constatar també la voluntat d'obstruccions a la tasca del Parlament de Catalunya, que es manifesta en el simple fet de demanar, per part del Govern espanyol, un dictamen al Consell d'Estat per a resoldre la pertinència d'atendre els requeriments de compareixença formulats per un parlament autonòmic, i voler-hi encabir no només els càrrecs polítics i de l'Administració en actiu, sinó també els que van tenir una alta responsabilitat en el passat i qualsevol membre dels cossos i forces de seguretat de l'Estat en actiu o en qualsevol altra situació administrativa.

Aquest bloqueig es manifesta també amb relació a la documentació demanada pel Parlament de Catalunya a diferents organismes de l'Estat, bàsicament dependents del Ministeri de l'Interior.

1.4

És un deure denunciar i fer investigar si les persones que han estat cridades per acord de comissió a comparèixer com a testimonis, i que han estat citades amb reiteració i amb l'advertiment corresponent, incorren en el delictes de desobediència que tipifica l'article 502.1 del Codi penal.

2. La naturalesa de l'Operació

2.1

L'Operació Catalunya és una conspiració per a intentar frenar la dissidència política a Catalunya, i particularment el moviment independentista, conspiració que s'ha dut a terme, almenys, durant els anys en què Jorge Fernández Díaz (2011-2017) ha estat ministre de l'Interior espanyol.

Es concreta en un seguit d'actuacions de caràcter polític, policial i d'intel·ligència que han buscat reduir el suport social de l'independentisme en tant que opció política mitjançant la desacreditació.

La naturalesa d'aquesta operativa, per tant, és «reputacional». El que es pretenia era associar en l'imaginari col·lectiu de la societat catalana i espanyola un moviment polític legítim, democràtic i pacífic, com l'independentista, amb pràctiques fraudulentas. Per això, i de manera específica, el que es buscava era associar els líders polítics i cívics independentistes amb la corrupció.

2.2

La lògica sinistra que hi ha al darrere és, per tant, simple. Si la població de Catalunya pensa que els qui lideren el moviment independentista estan lligats a casos delictius, tot el que defensen –projecte i idees– queda invalidat. D'aquesta manera, s'atempta contra les bases ètiques i morals del moviment i, en conseqüència, molts ciutadans que poden assumir aquest plantejament com a seu l'abandonen.

Com que, per als ideòlegs d'aquesta operació, el moviment independentista és piramidal –de dalt a baix–, la voluntat de criminalitzar-lo passava per les imputacions, sospites i calúmnies a determinades cares visibles del moviment. La idea que inspira totes les accions és que «tallant» els caps es desballesta la resta.

Per fer-ho es creaven informes policials que es construïen basant-se en la barreja d'informacions falses amb dades obtingudes de manera fraudulenta i amb elucubracions de procedència ambigua o anònima, amb la idea final de fabricar un relat que donés aparença de cas autèntic i contrastat per a poder traslladar-lo posteriorment a la premsa o poder judicialitzar-lo.

2.3

Seguint aquesta metodologia d'actuació, s'ha perseguit polítics, com Artur Mas, Oriol Junqueras o Xavier Trias, entre d'altres, però també lideratges de la societat civil, com Carme Forcadell, aleshores presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana. I no es pot descartar en cap cas que la llista de persones investigades i espiades sigui molt superior. Segurament, s'hi poden incloure totes les persones que hagin tingut un paper destacat en aquest procés.

Amb tot, es pot assegurar que es tracta d'una causa general contra l'independentisme en la qual no s'han perseguit pràctiques sinó persones, no s'ha manat investigar fets sinó noms.

L'Operació Catalunya, com a exercici de guerra bruta dut a terme en ple segle XXI, té un caràcter essencialment difamatori. Òbviament no es planteja la violència física, però sí l'atac al prestigi social de determinades persones. En conseqüència, per tant, es duu a terme sobretot en espais mediàtics.

2.4

Es pot concloure, en definitiva, que s'han inventat o intentat inventar proves i crear casos inexistents. Però també es pot asseverar que determinades informacions relacionades amb casos concrets han estat silenciades i amagades al llarg dels anys, mentre hi havia a Catalunya un determinat context polític (marc autonomista i independentisme minoritari), i que només s'han fet públiques i perseguit quan aquest context ha canviat (creixement del suport al dret de decidir i a la independència). Això també és Operació Catalunya.

Tampoc no es pot descartar que determinades informacions personals hagin servit per a exercir algun tipus de xantatge polític a determinades persones, com s'ha denunciat en algun cas.

2.5

L'interès real, doncs, no és en cap cas posar fi a la corrupció política existent, i als determinats casos que es puguin haver donat a Catalunya, sinó que és estrictament partidista. El que es perseguia era afavorir determinats interessos polítics contra la independència de Catalunya.

2.6

Les gravacions fetes al despatx del ministre Jorge Fernández Díaz deixen absolutament clar que la reunió entre el ministre i el director de l'Oficina Antifrau de Catalunya, Daniel de Alfonso, estava marcada per la convocatòria de la consulta del 9 de novembre de 2014. El dictamen fet per la Fiscalia de Madrid sobre les gravacions deixa clar que «de lo que hablan el ministro y De Alfonso no deja de ser un intercambio de ideas y estrategias políticas, una recopilación de posibles casos de corrupción que pueden afectar políticamente a determinados sectores de ideología independentista».

Es considera provat, un cop escoltades les gravacions publicades, que les reunions entre Fernández Díaz i De Alfonso tenien l'objectiu de conspirar per tal d'influir en la conjuntura política catalana.

Les gravacions deixen absolutament clar que hi havia la intenció d'influir en l'opinió pública des del Ministeri de l'Interior mitjançant titulars i notícies infundades.

Es constata que aquestes maniobres per a publicar informació falsa tenien com a objectiu desacreditar polítics i partits independentistes, i és en aquest context en què cal situar l'acusació falsa sobre els comptes corrents de Xavier Trias i les investigacions prospectives sobre Oriol Junqueras.

Es constata que aquestes maniobres per a publicar informació falsa tenien també com a objectiu desacreditar Podem, i és en aquest context en què cal situar l'anomenat «Informe PISA» i el document fals de pagament de l'Euro Pacific Bank a Pablo Iglesias.

2.7

En definitiva, els instruments que té l'Estat al seu abast s'han posat al servei d'una conxorxa. Per això es pot dir que la Comissió s'ha trobat davant d'un exercici clar de guerra bruta. És a dir, pràctiques il·legals i il·legítimes dutes a termes per determinades estructures fonamentals de l'Estat amb objectius incompatibles amb els pilars bàsics de la democràcia i l'estat de dret.

No es pot parlar, doncs, d'una maquinació d'un govern o d'un partit, sinó d'una operació d'estat.

Per a dur a terme aquesta operació, s'han utilitzat el que popularment es coneix com a «clavegueres de l'Estat», que no seria sinó l'ús fraudulent del poder (polític, coercitiu i comunicatiu), l'ús de subterfugis legals i de recursos propis de l'Estat amb fins espuris incompatibles amb els drets més elementals.

2.8

S'ha pogut determinar de manera clara l'ús partidista de la policia sota el mandat, com a ministre de l'Interior, de Jorge Fernández Díaz. Aquest ús partidista es va materialitzar en la creació d'unitats fora de l'estructura orgànica del Cos Nacional de Policia.

Aquesta Comissió s'ha trobat davant de pràctiques més pròpies d'una dictadura, que se sostenen, des d'un punt de vista filosòfic, sobre la idea que la raó d'estat ho justifica tot (en aquest cas, la unitat de l'Estat), passant per sobre de la voluntat popular, d'una banda, i dels principis democràtics, de l'altra.

S'han utilitzat mitjans, efectius i recursos públics dels cossos policials de l'Estat per tal de dur a terme un seguiment i control de polítics catalans i membres de la societat civil organitzada del moviment independentista, en una actuació irregular al marge de la llei.

2.9

El seguiment il·legal de persones relacionades amb l'independentisme s'ha anat confirmant a mesura que han anat avançant els treballs de la Comissió d'Investigació. Tanmateix, queda un element pendent de resoldre, pel que fa als atacs que determinades estructures de l'Estat hagin pogut fer cap a Catalunya: queda per investigar què volien dir el ministre de l'Interior i el director de l'Oficina Antifrau quan deien que «les hemos destrozado el sistema sanitario». En aquest cas, ja no es tracta només de drets individuals, sinó també col·lectius. No es refereixen a idees polítiques, sinó a condicions materials dels ciutadans d'aquest país. Finalment cal determinar, doncs, si l'Operació Catalunya també ha atacat l'estat del benestar dels catalans, únicament i exclusivament per finalitats partidistes.

2.10

La majoria de compareixents destaquen que aquesta operació s'ha posat en pràctica durant els darrers anys, coincidint amb el procés sobiranista a Catalunya, i també coincideixen a destacar que el moment inicial se situa en la gravació de la conversa que Alicia Sánchez-Camacho i Victoria Álvarez van tenir el 7 de juliol de 2010 en un conegut restaurant de Barcelona.

3. El mètode

3.1

L'Operació Catalunya té un mètode d'actuació que s'ha repetit en més d'un dels casos analitzats. Sempre amb pautes similars que es poden traçar perfectament i que, en conseqüència, han esdevingut sistemàtiques.

No es tracta, en conseqüència, d'una actuació aïllada i descontrolada de diversos policies, periodistes i membres de la fiscalia que s'escapen de les pautes i els controls que marca la llei, sinó que es tracta d'una conducta planificada, estratègica i orquestrada políticament en coherència amb uns objectius partidistes.

Darrere, per tant, hi ha una organització concreta. Amb una jerarquia pròpia (més enllà de la jerarquia policial formal), amb papers individualitzats determinats i amb objectius generals. Per simplificar-ho, s'ha parlat des d'alguns àmbits d'una «policia patriòtica». I, fins i tot, alguns dels compareixents han parlat obertament d'«organització criminal» o de «política criminal».

3.2

Es constata l'existència d'una brigada policopolicial espanyola, que ha seguit ordres polítiques del Govern de l'Estat i que ha dut a terme l'anomenada «Operació Catalunya». Hi estan implicats comissaris, detectius, agents, funcionaris i alts càrrecs del Ministeri de l'Interior, i també membres d'altres institucions, com l'Oficina Antifrau de Catalunya, o del poder judicial. L'objectiu és seguir, investigar, espionar i conspirar contra polítics catalans per tal d'acabar amb el creixent moviment independentista per mitjà de la fabricació i difusió d'informacions falses relacionades amb la corrupció.

3.3

Es pot dir, però, que aquesta estructura policial, per bé que en part amb organització i persones diferents, no és un factor nou. Existeix des de fa temps. De fet, probablement constitueix una constant present en tota la democràcia espanyola, de tal manera que molts dels seus elements provenen, fins i tot, del règim anterior, del franquisme, i s'han mantingut en l'actual règim. Hi ha hagut altres operacions del mateix estil contra la dissidència política per fer front a l'independentisme en altres moments d'aquest període històric.

Cal dir que, en gran mesura, l'Operació Catalunya ha estat possible perquè el Cos Nacional de Policia no ha estat mai depurat d'elements d'origen, mentalitat i actuacions franquistes, els quals no només no han estat apartats de càrrecs de comandament, sinó que se'ls hi ha mantingut. És aquest substrat el que ha permès –cal insistir-hi: no només en aquesta operació concreta, sinó al llarg de la democràcia– fets com els que s'han posat de manifest en aquesta comissió.

Els mètodes i l'estructura paral·lela, fora de control, de la brigada policial política provenen de mandats anteriors, amb similituds clares entre l'operativa dels GAL i l'Operació Catalunya pel que fa a dinàmica, finançament i organigrama. Aquesta coincidència evidencia, també, l'existència d'una estructura de poder estatal que duu a terme pràctiques fora de la llei de manera sistemàtica contra els moviments opositors i dissidents. Una estructura avalada per un acord tàcit entre (com a mínim) els dos partits majoritaris, PP i PSOE.

3.4

Aquesta brigada es troba fora de l'estructura orgànica del Cos Nacional de Policia i està formada per almenys una desena de comissaris i inspectors en cap que, al voltant de l'excap de la Direcció Adjunta Operativa Eugenio Pino, ocupaven llocs de treball fora de catàleg i duïen a terme investigacions prospectives contra adversaris polítics, o bé construïen muntatges falsos.

L'operativa de la brigada policial política consisteix a imputar casos de corrupció, fundar sospites i aixecar falsos testimonis per mitjà de l'elaboració d'informes falsos o manipulats, que són filtrats a mitjans afins (que col·laboren amb el conjunt de l'operació) com ara *El Mundo* i publicats per periodistes que formen part de la trama, i també amplificar els casos reals de corrupció per mirar de vincular-los al conjunt del moviment independentista. Un dels periodistes més destacats col·laboradors en aquests muntatges ha estat Eduardo Inda.

3.5

Pel que fa expressament als casos concrets d'aquesta maquinació, cal dir que, en tots, el recorregut s'ha iniciat sempre amb investigacions policials prospectives. És a dir, aleatòries i amb caràcter persecutori. I aquesta és una pràctica expressament

prohibida per la Llei d'enjudiciament criminal, en concret per l'article 295: «En cap cas els funcionaris de policia judicial no poden deixar transcórrer més de vint-i-quatre hores sense donar a conèixer a l'autoritat judicial o al Ministeri Fiscal les diligències que hagin practicat, excepte en els casos de força major i en el que preveu l'apartat 2 de l'article 284.»

Així doncs, aquesta estructura duia a terme investigacions prospectives, fora del marc legal, contra adversaris polítics.

3.6

Dit en altres termes, la llei i la més elemental defensa dels drets fonamentals dels ciutadans, especialment la presumpció d'innocència, impedeixen expressament que la policia, en el marc de la seva actuació indagadora, pugui actuar al marge del coneixement de l'autoritat judicial. I en aquest cas s'ha fet permanentment.

Les investigacions, doncs, no s'originaven a partir de cap denúncia prèvia, de cap ordre provinent de fiscalia, i en cap cas no eren efectuades sota control judicial. S'apuntava a la persona que es volia empaitar i a partir d'aquí es buscava. I encara més: independentment de l'origen, un cop iniciades aquestes indagacions, no eren traslladades a la jurisdicció judicial.

3.7

Les unitats policials dedicades a perseguir l'independentisme elaboraven informes policials falsos. Manipulaven i confabulaven per tal de generar un relat creïble i inculpatori. En paraules planeres de l'excap d'assumptes interns Martín Blas: «Alguien le ponía sal y pimienta». Aquests informes no eren traslladats a la fiscalia ni a cap jutge, sinó que es filtraven oportunament a determinats mitjans de comunicació. A partir d'aquí, esdevenien notícia i generaven la sospita buscada.

Exemple d'això poden ésser els informes que s'han atribuït a la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal (UDEF), però en realitat aquesta unitat n'ha negat l'autoria. Eren documents publicats amb el seu segell, però sense signar, sense número de registre. En definitiva, sense complir els protocols necessaris. I, això no obstant, són informes que han servit per a il·lustrar informacions periodístiques que han servit per a generar ombres de dubte sobre polítics catalans. I que han donat peu, i això encara és més greu, a processos judicials.

Un cas paradigmàtic i significatiu és, precisament, l'informe atribuït a la UDEF en què s'associava el president Artur Mas amb comptes en bancs situats en paradisos fiscals i que va publicar el diari *El Mundo*, el 19 de novembre de 2012, coincidint amb la campanya de les eleccions al Parlament de Catalunya que s'havien de celebrar el 25 d'aquell mes.

3.8

Es consideren provats els lligams entre els responsables polítics i uns molt determinats mitjans de comunicació arran de les contínues trucades intercanviades entre membres de la cúpula policial i els periodistes que van publicar les informacions falses sense contrastar-les, amb l'objectiu de perjudicar polítics catalans i crear un estat d'opinió que influís, bloquegés i frenés el procés independentista.

La publicació de suposats elements probatoris per part de mitjans afins al Govern de l'Estat pretenia justificar la intervenció del poder judicial contra determinats responsables polítics. Organitzacions civils com el sindicat Manos Limpias ho van utilitzar per a obrir vies judicials basant-se en falsedats per tal de contribuir a crear un estat d'opinió contrari al procés independentista i blanquejar les investigacions prospectives il·legals dutes a terme per la brigada policial paral·lela.

3.9

Per això, el Parlament conclou que determinats mitjans de comunicació han estat part essencial de la trama, ja que hi han ajudat amb la publicació –sense cap mena de contrast– de les informacions que els han fet arribar des de la policia, i han con-

tribuït així a la generació d'un estat d'opinió concret. Això pot dur al reconeixement que entre les cúpules del Cos Nacional de Policia i, sobretot, del Ministeri de l'Interior hi havia una estreta relació amb directors de mitjans de comunicació que han publicat al dictat del que convenia políticament als responsables d'aquesta trama. En termes del ministre: «periodistes *gacetilleros*».

Es constata, en aquest sentit, que els periodistes Eduardo Inda, Esteban Urreiztieta, Manuel Cerdán i Antonio Rubio eren part nuclear del mecanisme en què es basava l'Operació Catalunya.

3.10

Caldria fer també una investigació judicial sobre aquestes praxis dutes a terme per aquests mitjans. No en va, si els responsables de publicar determinades informacions ho feien sabent que procedien d'informes falsos o investigacions irregulars, estaven col·laborant conscientment en una manipulació informativa tendent a influir políticament. I això pot ésser també considerat perseguible penalment. I en qualsevol cas, i més enllà que aquestes praxis puguin constituir un presumpte delictes o no, són absolutament reprovables des d'un punt de vista periodístic i democràtic.

Val a dir que és especialment clarificador, amb relació al paper que hi han tingut, que determinats responsables de mitjans de comunicació no hagin comparegut en aquesta comissió per tal de poder respondre a les preguntes dels grups parlamentaris. En concret, la Comissió va reclamar la compareixença de periodistes com Pedro García Cuartango (director del diari *El Mundo*), Francisco Marhuenda (director del diari *La Razón*) i Eduardo Inda (*Ok Diario*), però cap d'aquests no ha comparegut.

3.11

Cal dir que a l'hora de plantejar cadascuna de les accions que acabaven amb l'aparició dels informes i notícies en els mitjans, es jugava amb el calendari polític, especialment tenint en compte les conteses electorals a Catalunya (eleccions al Parlament, eleccions municipals, consulta del 9 de novembre, etc.), amb la finalitat d'acabar afectant l'estat d'ànim de l'opinió pública. Això és, influint en la opinió dels electors i, per tant, en els resultats de les eleccions. Es tracta, per tant, d'un intent de voler influir il·legítimament en uns resultats electorals, cosa que, evidentment, constitueix una amenaça per a la mateixa democràcia. És per això que, més enllà de tots els altres presumptes il·lícits penals, es tractaria també d'un hipotètic delictes electoral que caldria investigar judicialment.

En la majoria dels casos, un cop publicades les informacions, s'obria la via judicial, a vegades per la denúncia d'alguna associació cívica (en aquest sentit, cal destacar el paper del col·lectiu de funcionaris públics Manos Limpias) o a vegades per iniciativa de la mateixa fiscalia. La judicialització suposava un «blanqueig» de la investigació, ja que li donava més versemblança i al mateix temps allunyava de la policia el focus. En aquest sentit, resulta particularment clara l'afirmació feta pel mateix ministre en les converses amb el director de l'Oficina Antifrau (gravades els dies 2 i 14 d'octubre de 2014) quan assegura: «Lo ideal es que eso esté en el juzgado, y, si sale, nadie sospechará que sale de la policía».

3.12

Es considera provat l'ús partidista del poder judicial, tant per a incitar l'actuació de la Fiscalia General de l'Estat davant suposats elements probatoris o indicis de delictes com per a tancar la via judicial refusant proves o no analitzant-les correctament, com les gravacions entre Fernández Díaz i De Alfonso.

3.13

Evidentment, l'Operació Catalunya ha costat diners. Per a dur a terme totes i cadascuna d'aquestes intervencions s'han utilitzat recursos públics. No només pel que fa al cost ordinari de l'estructura policial creada expressament, sinó fins i tot fons reservats de l'Estat. Així ho ha reconegut el compareixent comissari Marcelino Mar-

tín Blas. Aquests fons reservats s'han usat, entre altres finalitats, per a pagar confidents i per a comprar proves. És el cas, per exemple, de les dades sobre un hipotètic compte bancari a Suïssa de l'aleshores alcalde de Barcelona, Xavier Trias, que van ésser obtingudes a canvi d'una suma considerable de diners.

No s'ha pogut determinar el que tota aquesta operació ha suposat per a l'erari públic, i aquest és un altre element que caldria analitzar amb profunditat, atès que podria constituir una clara malversació.

3.14

Es constata que s'han utilitzat fons reservats per a pagar investigacions prospectives situades clarament en el marc dels delictes tipificats pel Codi penal i, per tant, fora de l'estat de dret.

Es considera provat l'ús d'aquests fons reservats de l'Estat per a obtenir proves, fer investigacions extrajudicials i pagar viatges i dietes dels detectius i policies que feien tasques de seguiment en el marc de l'Operació Catalunya, amb la finalitat d'alterar la voluntat popular davant diferents processos electorals o negociacions polítiques.

Es considera provada, en aquest sentit, la vulneració dels principis fonamentals d'un estat de dret per la greu actuació duta a terme pels poders públics de l'Estat i els membres dels seus cossos de seguretat.

4. Els presumptes responsables

4.1

Una de les qüestions que la Comissió ha procurat escatir per tal de determinar les responsabilitats pertinents és qui hi havia al darrere, des d'un punt de vista ideològic, de l'operació. En aquest sentit, també són extremament indicatives les converses entre el ministre de l'Interior i el director de l'Oficina Antifrau (que ningú no ha pogut desmentir). D'aquestes converses es desprèn que, com a mínim, la presidència del Govern de l'Estat n'era coneixedora. En concret, el ministre reconeix que «el presidente lo sabe». D'aquí es pot inferir, doncs (i així ho han apuntat també diferents compareixents), que el president del Govern espanyol, Mariano Rajoy Brey, era sabedor d'aquesta conspiració en tant que tenia coneixement dels fets investigats.

Amb tot, més enllà del coneixement i fins i tot la permissivitat i la connivència amb relació a l'operació, no es pot descartar en cap cas que l'autoria intel·lectual de tot aquest entramat no se situï exactament en l'entorn més immediat de la presidència del Govern de l'Estat espanyol, atès que la competència directa sobre els assumptes de seguretat i intel·ligència correspon a la vicepresidenta del Govern espanyol, Soraya Sáenz de Santamaría.

Per altra banda, també caldria analitzar i investigar el paper que pot haver tingut el cap del Gabinet de la Presidència del Govern de l'Estat i secretari del Consell Nacional de Seguretat, Jorge Moragas Sánchez. En aquest sentit, alguns dels compareixents han apuntat la seva vinculació en l'organització de l'operació.

Es constata, sigui com sigui, que Javier Moragas y Alicia Sánchez-Camacho tenien coneixement dels fets investigats, i també, d'altra banda, que l'aleshores ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, ha estat una peça clau per al desenvolupament dels greus fets investigats.

En tot cas, en la mesura que el principal responsable polític de l'Operació Catalunya és l'exministre Jorge Fernández Díaz, amb el coneixement i l'aprovació del president del Govern de l'Estat, Mariano Rajoy, i la connivència d'altres membres del Govern, com la vicepresidenta Soraya Sáenz de Santamaría o el cap del Gabinet de la Presidència del Govern de l'Estat, Jorge Moragas, la gravetat dels fets no només fa necessari que sigui reprovat per aquesta comissió, sinó també que dimiteixi.

4.2

A banda de les ramificacions polítiques, el nucli central de l'Operació Catalunya se situa en l'àmbit policial. Específicament, dins el Cos Nacional de Policia (CNP),

l'estructura del qual es modifica quan el Partit Popular accedeix de nou al poder a l'Estat espanyol, l'any 2011. Bona part dels canvis que imposa aleshores aquest govern responen a la voluntat de respondre contundentment al procés sobiranista a Catalunya.

Amb la reestructuració del CNP, el Govern espanyol situa Ignacio Cosidó com a director general de la Policia. És ell qui dirigeix formalment la policia i qui s'empara d'un organisme ja existent en el si del cos, la Direcció Adjunta Operativa (DAO), li canvia les funcions i li atorga un component d'intel·ligència policial imprescindible per al funcionament de tota aquesta trama. Al capdavant de la DAO s'hi situa el comissari Eugenio Pino, a qui molts compareixents situen com a peça clau en la materialització de tota l'estratègia policopolicial.

És precisament en l'entorn de l'excap de la DAO, Eugenio Pino, que se situen diversos dels comissaris i inspectors en cap que van participar en aquesta estructura.

La DAO, doncs, esdevé el centre neuràlgic de tota l'activitat d'espionatge, intel·ligència i seguiment policial de polítics catalans.

4.3

Integrats en aquest nucli policial (DAO), que no té menys d'un centenar d'efectius i que ha estat plantejat per tal d'executar aquesta operació, s'hi situen policies (la majoria amb rang de comissari) que no solament són afins políticament i de la confiança personal del cap de la Direcció Adjunta Operativa, l'esmentat Eugenio Pino, sinó també del mateix ministre de l'Interior. Són, fonamentalment, policies amb molta experiència, amb coneixement intern del cos, amb relacions amb les estructures de l'Estat i amb recursos. En alguns casos, fins i tot recursos propis que han posat a disposició de tota la trama.

D'aquesta Direcció Adjunta Operativa (DAO) en depenen dues unitats, que són les que es van crear concretament per a executar el que es plantejava des de la cúspide de la operació: la Unitat de Planificació Estratègica i Coordinació (UPEC) i la Brigada d'Anàlisi i Revisió de Casos (BARC), que depèn directament de la Unitat d'Assumptes Interns de la Policia.

La primera, amb vocació de treballar sobre el terreny, a Catalunya, recopilant informació que pogués comprometre els polítics catalans. La segona, amb la missió de revisar els arxius per tal de «rescatar» velles informacions, manipular-les, elaborar-les i portar-les de nou a la llum.

4.4

Des d'un punt de vista organitzatiu, totes les informacions estudiades i bona part dels compareixents assenyalen com a essencials per al funcionament de tota la trama els protagonistes següents:

– Marcelino Martín Blas: comissari responsable d'assumptes interns de la Policia Nacional, que assumeix el comandament de la Brigada d'Anàlisi i Revisió de Casos (BARC).

– José Manuel Villarejo: comissari de policia, fora de l'escala formal del Cos Nacional de Policia.

– José Luís Olivera: comissari responsable, en aquell moment, del Centre d'Intel·ligència contra el Terrorisme i el Crim Organitzat (CITCO).

– Daniel de Alfonso Laso: director de l'Oficina Antifrau de Catalunya.

4.5

Un altre element fonamental per a entendre tot el funcionament d'aquesta màquina és José Ángel Fuentes Gago, inspector de policia que va ésser cap de gabinet de la DAO, un càrrec que no existia anteriorment i que es crea per donar-li cabuda i poder en el marc de l'estructura. Fuentes Gago, home de confiança de Pino, participa activament en alguns dels episodis més rellevants d'aquesta operació. S'ha posat de manifest, per exemple, que és ell qui es desplaça a Barcelona amb el comissari

Martín Blas per pressionar els fiscals del cas Palau, i també ha quedat demostrat que també és ell qui es desplaça a Suïssa, en un avió de la policia, per tal d'obtenir les dades del suposat compte bancari a nom de Xavier Trias. Evidentment, aquests fets apuntats haurien d'ésser mereixedors d'una investigació judicial acurada per tal de depurar responsabilitats.

5. Les conseqüències

5.1

Mai no es podran calibrar del tot les conseqüències reals del que ha suposat aquesta operació. Essencialment, perquè el que perseguia precisament és la influència en l'opinió de la ciutadania envers càrrecs públics, candidats electorals, partits polítics i entitats socials. En aquest sentit, doncs, la valoració objectiva és complexa. Tanmateix, i vist el que políticament parlant ha passat a Catalunya els darrers anys, cal concloure que l'efecte ha estat, en qualsevol cas, limitat. De manera que cal reconèixer que els inspiradors d'aquesta trama no han assolit el propòsit inicialment plantejat.

Amb tot, això no resta gens de gravetat als fets exposats i provats. Al contrari, el que s'ha relatat en la Comissió d'Investigació, ben plausible, assenyala uns fets d'una magnitud intolerable en un estat democràtic. Es tracta de possibles delictes, tals com malversació de fons públics, manipulació electoral, falsedat documental o prevaricació, a més de calúmnies, difamacions, abús de poder i altres.

5.2

Per altra banda, la Comissió considera que, a banda de les possibles conseqüències penals, el que és evident és que els autors polítics d'aquesta conspiració haurien hagut d'assumir les responsabilitats polítiques consegüents, que passen, al parer d'aquest Parlament, per la dimissió immediata de qualsevol càrrec públic que puguin ocupar en aquest moment.

Així mateix, és imprescindible que es revisin tots els nomenaments, ascensos i condecoracions atorgats a les persones implicades en aquesta operació, tant els membres de les forces i cossos de seguretat de l'Estat com els periodistes implicats en l'elaboració i la difusió d'informació falsa.

5.3

Dit això, el Parlament també manifesta que aquesta comissió no s'hauria d'haver constituït mai. No perquè els fets relatats no siguin durs, molt durs, sinó perquè no hauria d'haver calgut. No hauria d'ésser una investigació parlamentària la que definís els detalls i l'abast d'aquesta conspiració criminal. En efecte, en el marc d'una democràcia, amb separació efectiva de poders i amb institucions amb un funcionament veritablement honest, aquestes indagacions i judicis s'haurien de fer als tribunals i no pas al Parlament.

Però el fet és que, malgrat la gravetat de tot el que s'ha anat sabent de l'Operació Catalunya, cap jutge ni cap fiscal no ha iniciat cap procés judicial per a corroborar-ho, i sobretot per a determinar les responsabilitats penals o d'altra índole que en puguin derivar.

Efectivament, s'ha constatat que ni des del Ministeri de l'Interior, ni des de la Fiscalia, ni des de cap instància del Govern de l'Estat, en mans del Partit Popular, no s'han dut a terme les investigacions que els greus fets investigats requeririen, com ha estat confirmat per la pràctica totalitat dels compareixents que han declarat davant la Comissió.

5.4

Cal remarcar que la publicació de les converses és del juny del 2016, i la Comissió conclou els seus treballs l'agost de 2017: en tot aquest temps no s'ha judicialitzat cap part d'aquesta trama, ni tampoc no hi ha hagut cap querrela, cap denúncia, cap aportació d'informació contradictòria, cosa que pot resultar significativa pel que fa

a les persones sobre les quals s'han abocat tot tipus de sospites, però també amb relació al sistema judicial, i especialment, en aquest darrer cas, pel que fa al paper de la Fiscalia.

Cal esmentar també que la majoria dels funcionaris suposadament implicats en tota aquesta trama –la major part, policies retirats– han estat condecorats, i alguns altres traslladats a altres destinacions apartades dels focus periodístics.

És per això que, atès que es tracta d'un dels escàndols més profunds de la democràcia espanyola i el règim del 78, tenint en compte que els fets que s'han anat concretant poden constituir delictes clars, i havent constatat que cap d'aquests casos no està judicialitzat, ni tan sols denunciat, la Comissió d'Investigació sobre l'Operació Catalunya acorda sol·licitar a la Mesa del Parlament que traslladi a la Fiscalia les presents conclusions, sens perjudici que les persones físiques o jurídiques que han estat perjudicades es puguin querellar directament, mesura que la Comissió recomana.

6. Actuacions

6.1

La Comissió conclou que s'ha d'obrir la via judicial pertinent contra els responsables i col·laboradors de l'Operació Catalunya, tenint en compte els delictes de malversació de fons públics, frau processal, fals testimoni, atemptat contra l'honor, revelació de secrets, falsedat documental, prevaricació, encobriment, omissió del deure de perseguir delictes i abús d'autoritat. És l'hora del reconeixement dels fets succeïts, de la reparació dels danys causats i de les garanties de no-repetició.

6.2

És imprescindible que s'investigui judicialment, fins a l'aclariment dels fets:

a) Qui va ésser responsable de les gravacions de les converses entre Jorge Fernández Díaz i Daniel de Alfonso al Ministeri de l'Interior.

b) Qui va ésser responsable dels documents falsos sobre Xavier Trias i Pablo Iglesias.

c) L'ús de fons reservats per a finançar les operacions investigades per aquesta comissió.

d) Les responsabilitats penals en què hagin pogut incórrer les persones següents:

- Mariano Rajoy Brey
- Jorge Fernández Díaz
- Soraya Sáenz de Santamaría Antón
- Jorge Moragas Sánchez
- Alicia Sánchez-Camacho Pérez
- Eugenio Pino Sánchez
- José Ángel Fuentes Gago
- José Manuel Villarejo Pérez
- Eduardo Inda Arriaga
- Esteban Urreiztieta Núñez

6.3

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a fer servir tots els mitjans tècnics de què disposa per tal de portar els diversos fets investigats davant les instàncies judicials pertinents, sense descartar cap d'aquestes instàncies.

Palau del Parlament, 7 de setembre de 2017

El secretari tercer, Joan Josep Nuet i Pujals; la presidenta, Carme Forcadell i Lluís